

การออกแบบภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์ในพิธีม้าป่นกิจของพุทธศาสนาตาม แนวทางแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กรณีศึกษา : วัดด่าน พระรามสาม

DESIGN IDENTITY THROUGH CREATIVE ECONOMY FOR BUDDHIST FUNERAL CEREMONIES SERVICES : CASE STUDY OF WAT DAAN RAMA III

ฉันพชร นิลกำแหง

วิทยานิพนธ์มหบันทิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อในพิธีกรรมม้าป่นกิจและวิถี
การออกแบบตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อนำมาออกแบบภาพลักษณ์ให้ผลิตภัณฑ์ในพิธี
ม้าป่นกิจของพุทธศาสนา มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ 3 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความ
เชื่อในพิธีกรรมม้าป่นกิจ และวิถีการออกแบบตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 2. เพื่อออกแบบ
ผลิตภัณฑ์สำหรับงานม้าป่นกิจในพุทธศาสนาตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์และประเมิน
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและ 3. เพื่อประเมินความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาตามแนวทาง
เศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยการจัดการสนทนารูปแบบกลุ่ม ผลจากการศึกษาพบว่าภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์
ในพิธีม้าป่นกิจที่มีความเหมาะสมในการนำมารองรับประกอบไปด้วย 1. ตีบกพ 2. ฐานวางหีบ
ศพ 3. โต๊ะหมุนชา 4. เตียงคนดับศพ 5. ชาตั้งรูป 6. ที่ตั้งพวงหรีด 7. รูปภาพของผู้เสียชีวิต 8. เครื่อง
ประกอบพิธีกรรมอื่นๆ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมเหล่านี้ยังคงรูปแบบเดิม โดยยึด
แนวทางการออกแบบตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์พบว่าจากรูปแบบแนวทางการพัฒนาที่มี
ความสอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้มาใช้ 3 แนวทาง เพื่อนำมาพัฒนางานออกแบบในเบื้องต้นให้เป็น
รูปธรรม ดังนี้ 1. วิธีคิดแบบออกแบบและไม่ยึดติดรูปแบบเดิม 2. การผสมผสานศิลปวัฒนธรรม
และ ประวัติศาสตร์ 3. การนำเทคโนโลยีมาสนับสนุน สินค้าและกระบวนการบริการตามแนวทางเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ แสดงถึงช่องทางของการออกแบบและพัฒนาในด้านของคุณภาพใหม่ที่ให้เหมาะสมกับ
สภาพปัจจุบัน ซึ่งการนำแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยผลการประเมิน 3 แบบแรกที่ได้คะแนน
สูงสุดตามลำดับได้แก่ แบบที่ 9 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.09$) แบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.91$) และแบบ
ที่ 7 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.82$) มีความเหมาะสมที่จะนำไปออกแบบ(SKETCH DESIGN) ในส่วนของ

องค์ประกอบอื่นหลังจากนั้นประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และมีค่าคงแหนดังต่อไปนี้ แบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.16, S.D.=0.774$) แบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4, S.D.= 0.765$) และ แบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.95, S.D. = 1.037$) จากผลค่าแหนดังกล่าว แบบที่ 1 เหมาะสมที่จะนำไปผลิตจริงมากที่สุด โดยมีจุดเด่นที่สามารถนำไปใช้ได้กับที่เปลี่ยนภาชนะสำหรับการฝาครอบแบบตัดท่อนมาจากลายไทย และง่ายต่อการจัดเก็บ และโนนเสียงที่ให้เป็นสีขาวและสีทองเป็นหลักทำให้ไม่มีความรู้สึกของความน่ากลัว แต่ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของพุทธศาสนาพิธี

คำสำคัญ : การออกแบบภาชนะบรรจุ, เศรษฐกิจสร้างสรรค์, ผลิตภัณฑ์ในพิธีปักปันกิจ,
พุทธศาสนา

Abstract

This research aims to study on their belief in cremation rituals and way of design guidelines for the creative economy . Designed to bring the image of the product in the funeral ceremonies of Buddhists. The purpose of research over 1) to learn about the beliefs , rituals, cremation and way of design guidelines for the creative economy 2) to design products that are used in cremation in Buddhism according to the economic activity and assess expert opinions and 3) to assess satisfaction in the products developed by the creative economy by organizing discussion groups. Results of the study showed that the image of the product in the ceremonial cremation are appropriate in the design consisted of 1) Caskets 2) Base coffin 3) Altar 4) Body bed 5) Stand Figure 6) wreath stand 7) Image of the deceased 8) other rituals . The products used in these rituals are still original form, which the used to develop a preliminary design to concretely as follows 1) thinking outside the box and not attached to the original form 2) a combination of art, culture and history, and 3) technological support. Goods and services to the creative economy. Adhered to the original form as creative approach that can be developed and applied to other funeral products. On the appropriateness to select the best model 3 and 1 are respectively the evaluation of 3 first Top Rated by including model no.9 average ($\bar{X}=4.09$) model no. 2 average ($\bar{X}=3.91$) and model no. 7 average ($\bar{X}=3.82$) is appropriate to be applied to the design (SKETCH. DESIGN) in most of the other elements next. By such components comprising . The altar casket base coffin stand is Wreath Stand/ coffin bed /mushroom bodies incense candle and a vase of flowers, which were evaluated by experts and 5 are analyzed by averaging (\bar{X}) and deviation . standard (SD) and the scores are as follows: model set

no. 1 average ($\bar{x} = 4.16$, SD = 0.774) model set no. 2 average ($\bar{x} = 4$, SD = 0.765) and model set no.3 average ($\bar{x} = 3.95$, SD. = 1.037) from results such as the one suitable to be produce with most realistic . It highlights that can be applied to bare chest, the lowest price since finishing a truncated thai painting . And easy storage And the color scheme is white and gold is mainly made no sense of feeling horrible. But maintaining the identity of Buddhist ceremonies.

Keywords: design image, creative economy , products cremation ceremony Buddhist

บทนำ

งานมาปนกิจ เป็นพิธีที่จัดขึ้นในโอกาสการเสียชีวิตของบุคคล ประเพณีเกี่ยวกับงานมาปนกิจนั้นแตกต่างไปตามวัฒนธรรม ความเชื่อ และศาสนาที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น แต่ในยุคสมัยที่ได้เปลี่ยนไปในระบบทุนนิยมมากขึ้น ทำให้การจัดงานมาปนกิจสามารถเอื้อประโยชน์ทางธุรกิจต่อทางผู้ที่ได้รับว่าจ้างให้จัดงานมากยิ่งขึ้น บางกลุ่มที่จัดงานมาปนกิจเพื่อให้เหมาะสมกับสถานะทางสังคมของผู้ตาย โดยมีทั้งทางภาคเอกชนและทางวัดเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งรูปแบบของการตกแต่งอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในงานมาปนกิจนั้น มีทั้ง ลวดลาย สี และ วัสดุ ที่แตกต่างกันออกจากจะให้ความรู้สึกที่โศกเศร้าเสียใจ และหน้าแหลมยังให้ความรู้สึกถึงความน่ากลัวที่ส่งผลในจำนวนความนิยมของผู้เข้าร่วมงานประเพณีนี้อีกด้วย

ปัจจุบันในงานมาปนกิจของบุคคลสำคัญของท้องถิ่นในทางภาคเหนือของประเทศไทยและของชาวไทยเชื้อสายอยุธยา ซึ่งจะมีการนำดอกไม้สดมาสร้างสีสันให้กับงานมาปนกิจ การประดับตกแต่งด้วยลวดลายของเมฆจำลองหรือปราสาท รวมไปถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประกอบพิธีมาปนกิจ โดยมีทั้งการนำลวดลายไทยเบื้องต้นมาใช้และลวดลายไทยขั้นสูงที่ใช้ในราชสำนัก ซึ่งลวดลายบางประเภทนั้น บุคคลทั่วไปไม่สามารถที่จะนำมาใช้ และส่วนสำคัญเกี่ยวกับความเชื่อตามคติโบราณว่าห้าม带来ภาพ เทพเทวดา และในการคันคว้าเพิ่มเติมของรูปแบบของการออกแบบเกี่ยวกับงานมาปนกิจ พบว่ามีการประภาดและขั้นการออกแบบโดยศิลปินเชิงสร้างสรรค์ รวมไปถึงการเพ้นท์ลายลงบนโลหะ

ด้วยสถานะทางสังคมของคนในปัจจุบันและรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนรุ่นใหม่ที่ได้เปลี่ยนแปลงจากเดิม วิถีแห่งความคิดที่เปิดกว้างและหลากหลาย ทำให้สิ่งที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นใหม่เกิดขึ้นมากข่าย ซึ่งจากการคันคว้าพบว่าการส่งออกของสินค้าสร้างสรรค์ของไทยยังอยู่ในระดับเริ่มต้น (อาทิตย์ เตมพิทยาไพรสีฐ, 2552) โดยที่แนวคิดแห่งการสร้างสรรค์นั้นคือแนวปฏิบัติที่สร้าง หรือเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการได้โดยที่ไม่ต้องใช้ทรัพยากรามากนัก แต่ใช้ความคิด ศติปัญญา และความสร้างสรรค์ให้มากขึ้นเท่านั้น (รากรรณ สามโกเศ, 2553) วัดในสมัยนี้ยังได้รับอิทธิพลของการออกแบบให้ต่างออกไปจากเดิม อาทิ เช่น วัดป่ามัณฑิมาวาส บ้านดงเมือง

ต.ลำพาน อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นวัดที่ออกแบบโดย รศ.ดร. ภิญโญ สุวรรณศิริ ซึ่งมีการออกแบบได้อย่างเรียบง่ายด้วยการตัดถอนลดลายไทยออกไป แต่ยังคงไว้ซึ่งความรู้สึกสงบน เรียบง่าย

ภาพที่ 1 อุโบสถวัดป่ามัชณิมาวาส ต.ลำพาน อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์
ที่มา : ถ่ายโดยผู้วิจัย 2554

จากข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าวผู้วิจัยพบว่าการนำแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์มาใช้ คือ (อาคม เติมพิทยาไพบูลย์, 2552) การนำเสนอแนวคิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของภาษาใช้อองค์ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) การสร้างสรรค์ผลงาน (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) ที่เข้มข้นกว่าพื้นฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ของสังคมและเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่โดยการที่จะนำมาใช้ในงานสถาปัตยกรรมนั้นยังขาดการศึกษาถึงความต้องการของประชาชนทั่วไปและเครื่องใช้จำเป็นในงานสถาปัตยกรรมนั้นยังเดิมไปด้วยความเชื่อเดิมทั้งในรูปแบบของพื้นที่รวม และรูปลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ใช้หากนำแนวคิดของเศรษฐกิจสร้างสรรค์มาใช้กับการออกแบบในครั้งนี้ได้และสามารถมาช่วยตอบความต้องการของประชาชนทั่วไปได้โดยไม่ขัดต่อความเชื่อเดิมก็จะสามารถนำวิธีการในการดำเนินงานวิจัยไปใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่นี้ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา: กี่ข้อกับความเห็นในพิธีกรรมณาปนกิจและวิถีการออกแบบตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานณาปนกิจในพุทธศาสนาตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์และประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยการจัดการสนทนากลุ่ม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาภาพลักษณ์ของพิธีณาปนกิจตามแนวทางพุทธศาสนาจากการสังเกตในวัดต่างๆ พระรามสาม และร้านค้าที่จัดจำหน่ายหีบศพ รวมไปถึงงานวิจัย บทความ ทั้งในประเทศไทยและนอกประเทศที่เกี่ยวข้องกับกับงานณาปนกิจ
2. สร้างแบบสอบถามโดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับความเห็นในพิธีณาปนกิจลักษณะเดิม และความคิดเห็นในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของผลิตภัณฑ์เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้น จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ที่มางานณาปนกิจในวัดต่างๆ พระรามสาม
3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมากำหนดพิธีทางในการออกแบบ โดยมีแบบร่างจำนวน 9 แบบร่างและนำแบบสอบถามไปประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยทำการออกแบบร่างเช่นหีบศพในเบื้องต้นเป็นลำดับแรก เพื่อนำไปปรับให้กับการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นองค์ประกอบในณาปนกิจพิธีตามลำดับต่อไป
4. นำแบบร่างที่ได้ลำดับคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก นำมาออกแบบผลิตภัณฑ์องค์ประกอบ ให้เข้าชุดกันและนำไปประเมินโดยแบบสอบถามมีเนื้อหาที่ครอบคลุมกับกรอบแนวคิดดังนี้ วิธีคิดแบบนักกรอบ โดยไม่ยึดติดรูปแบบเดิม ด้วยการแสดงผลแผนศิลปะ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ การนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนสินค้าและการบริการอย่างสร้างสรรค์ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน
5. สร้างต้นแบบเพื่อทดลองพิธีณาปนกิจและบันทึกภาพ เพื่อ ประเมินความพึงพอใจโดยการจัดการสนทนากลุ่มย่อย(ไฟกัส กรุ๊ป)
6. นำผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์และสรุปผลเป็นข้อมูลเพื่อนำเสนอในงานวิจัยต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ผลิตภัณฑ์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานมาปานกิจของพุทธศาสนาซึ่งประกอบไปด้วย หีบศพ, เทียนด้านศพ, ชาตั้งรูป, โถะหมู่บูชา,

พิธีกรรมมาปานกิจ หมายถึง การจัดการงานศพภายในวัดในกรุงเทพมหานคร

ประเมินความพึงพอใจ หมายถึง ประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อผลิตภัณฑ์ในงานมาปานกิจที่ออกแบบใหม่

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง การนำแนวคิดในการเพิ่มมูลค่าสินค้ามาใช้โดยใช้ความคิด ความสร้างสรรค์ การผสมผสานขององค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมหรือคิดขึ้นมาใหม่ จากระบบ/วัสดุ ที่มีอยู่แล้วมาใช้ในการออกแบบภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านพิธีกรรมทางศาสนา หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานมาปานกิจ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากพุทธศาสนา พบร่องค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดบรรยายกาศในความเป็นงานมาปานกิจโดยรวมอยู่ในระดับมาก จากค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ ($\bar{X}=3.68$) และเมื่อพิจารณาโดยแยกเป็นส่วนย่อยดังต่อไปนี้ พบว่าเสียงบทสวดส่งผลต่อบรรยายกาศในงานมาปานกิจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$) รองลงมาได้แก่รูปภาพของผู้ชายชนเมือง ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) และผ่านมาส่งผลต่อบรรยายกาศในงานมาปานกิจต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.05$) องค์ประกอบของคปราะกอบของรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในพิธีมาปานกิจในรูปแบบเดิมที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ ($\bar{X}=3.41$) และเมื่อพิจารณาโดยแยกเป็นส่วนย่อยดังต่อไปนี้ พบว่า สีดำเป็นสีที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ในงานมาปานกิจที่ส่งผลต่อบรรยายกาศในงานมาปานกิจมากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$) รองลงมาคือสีขาวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) และสีแดงส่งผลน้อยที่สุดอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.23$) ด้านลวดลายประดับผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลมากที่สุดคือลายเทพนมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) รองลงมาคือลายลูกพักก้ามปูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$) ซึ่งใกล้เคียงกันลวดลายประจำยาม ($\bar{X}=3.68$) และลวดลายอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.1$) ด้านวัสดุในการทำผลิตภัณฑ์ ไม้อัดส่งผลต่อความรู้สึกมากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$) รองลงมาคือไม้อัดปิดทับด้วยวัสดุปิดผิว ($\bar{X}=3.44$) และน้อยที่สุดคือการใช้กระเจาแตกแต่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.74$) ด้านโครงสร้างของหีบศพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับใกล้เคียงกันการใส่ฝาครอบด้านบนส่งผลต่อความรู้สึกมากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$) รองลงมาคือการใส่ฐานรองด้านล่าง

($\bar{x} = 3.58$) และน้อยที่สุดคือการแกะสลักไม่เต็มดิบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$)

ภาพลักษณ์ในงานณาปนกิจที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$) ผู้มีอำนาจมีความเหมาะสมมากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$) รองลงมาคือหีบศพและที่ตั้งพวงหรีดอยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{x} = 3.81$) ส่วนองค์ประกอบที่น้อยที่สุดที่สามารถปรับเปลี่ยนได้คือเสียงบทสาดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.11$)

ด้านจุดประ友善ในการจัดงานณาปนกิจตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดคือเพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้กับผู้ที่วายชนม์และเพื่อให้อาลัยผู้ที่วายชนม์อยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{x} = 4.42$) รองลงมาคือเพื่อยาติได้ร่วมกันทำบุญอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$) จุดประ友善ที่น้อยที่สุดคือเพื่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$)

ด้านรูปแบบงานณาปนกิจที่ควรปรับปรุงคือสามารถทำให้ผู้ร่วมงานกระทำตามขั้นตอนได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$) รองลงมาคือสามารถทำให้ผู้ร่วมงานอยู่ร่วมงานจนจบพิธี ($\bar{x} = 4.13$) น้อยที่สุดคือให้ผู้ร่วมงานไม่เกิดความรู้สึกล้าอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$)

ด้านการเปลี่ยนแปลงไปสู่รูปแบบใหม่เห็นด้วยมากที่สุดคือการปรับปรุงรูปแบบของผลิตภัณฑ์ในงานณาปนกิจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$) รองลงมาคือการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดความน่าสนใจงาน ($\bar{x} = 3.65$) และเห็นด้วยน้อยที่สุดคือการขยายวิธีทัศน์ ($\bar{x} = 3.29$)

ด้านความเหมาะสมสมต่อการเป็นผู้นำในการปรับเปลี่ยนรูปแบบในงานณาปนกิจ เห็นด้วยมากที่สุดคือทางวัดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$) รองลงมาคือ ญาติของผู้ที่วายชนม์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) และน้อยที่สุดคือร้านค้าที่จัดจำหน่ายหีบศพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.34$) และในส่วนขององค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ในรูปแบบเดิมที่ส่งผลต่อความรู้สึกน่ากลัวมากที่สุด คือ สีดำ สายเทพพนэм และการใช้ไม้อัด

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบร่างเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบในผลิตภัณฑ์หั้งชุด จำนวนหั้งสิบ 9 แบบร่าง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านได้ประเมินการออกแบบในความเหมาะสมเพื่อที่จะคัดเลือกแบบที่เหมาะสมที่จะนำไปพัฒนาต่อให้ครบองค์ประกอบโดยมีแบบร่างตามภาพที่ 1.2

ภาพที่ 2 แสดงภาพของแบบร่างจำนวน 9 แบบ
จำลองภาพสมมุติจริงโดยผู้วิจัย ฉบับฯ นิตยสาร ประจำเดือน พฤษภาคม 2556

ในการออกแบบร่างนี้ได้คำนึงถึงความร่วมสมัยและให้มีความหมายในการตกแต่งหีบศพอยู่ด้วยรวมไปถึงการลดต้นทุนในการจัดทำหินสามารถใช้วัสดุทึบเปล่าราคากูกได้ awan การใช้สีดำสำหรับแบบร่างที่ 4 และ 5 นั้น นำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียชาญประเมินอีกครั้งหลังจากที่ได้เห็นถึงการนำไปตกแต่งหลังจากออกแบบร่างเพื่อให้ผู้เรียชาญได้ประเมินผลคะแนนที่ได้จากการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจประเมินแบบร่าง IDEA SKETCH

รายการการประเมิน (IDEA SKETCH)	\bar{X} (N=5)								
	แบบ ที่ 1	แบบ ที่ 2	แบบ ที่ 3	แบบ ที่ 4	แบบ ที่ 5	แบบ ที่ 6	แบบ ที่ 7	แบบ ที่ 8	แบบ ที่ 9
1. วิธีคิดแบบนอกรอบ และไม่ยึดติดรูปแบบเดิม									
1.1 การออกแบบไม่ยึดติดกับภาพลักษณ์เดิมของผลิตภัณฑ์ในพื้นที่งาน农业生产	3.3	3.8	3.8	3.8	4	3.8	4.2	3.7	4.2
1.2 การออกแบบสัมพันธ์ต่อภาพลักษณ์ของงาน农业生产	3.2	4.2	3.3	3.5	3	2.8	4	2.7	4
1.3 รักษาไว้ความสดชื่นด้วยกันการถ่ายทอดแนวคิดทางประเพณีของผลิตภัณฑ์ในงาน农业生产	3.3	4	3.5	3.5	3.5	3	3.8	2.8	4.3
1.4 โครงสร้างสัมพันธ์กับการใช้งาน	4	3.8	3.2	3.8	3.5	3	4	3.5	4
1.5 มีประโยชน์และตอบเพิ่มมากขึ้น	3.3	3.7	3.5	3.8	3.3	3.2	3.7	3.3	4
1.6 ไม่มีความรู้สึกน่ากลัว	4.7	4	3.7	3.5	3.7	3.7	3.7	4.2	4.3
1.7 สมควรนำไปเป็นต้นแบบในการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง	3.5	3.8	2.8	3.7	3.3	2.7	4.2	3	4.5
2. การผสมผสาน ศิลปะ วัฒนธรรม และ ประวัติศาสตร์									
2.1 ดูออกแทรกแนวคิดชีวิตหลังความตาย	3.5	3.8	3.33	3.7	3.2	2.8	4	3.3	3.8
2.2 ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมีความสดดีล้อกับความเชื่อในพื้นที่งาน农业生产	3.5	3.8	3.2	3	3	2.8	3.7	3.2	3.8

3 การนำเทคโนโลยีมา สนับสนุน สินค้าและภาระ ^{บริการ} บริการตามแนวทางเศรษฐกิจ สร้างสรรค์									
3.1 สามารถลดต้นทุนการผลิตได้	4	4	3.5	3.5	3.2	2.8	3.3	3	4.2
3.2 ช่วยให้เขียนข้อความง่ายๆ ได้	4	4	3.7	3.7	3.5	2.8	3.5	3.3	3.8
รวม	3.67	3.91	3.41	3.59	3.38	3.05	3.82	3.27	4.09

จากผลคะแนนข้างต้นผู้วิจัยได้นำแบบร่างที่ได้คัดแนมมากที่สุด 3 แบบแรกได้แก่แบบร่างที่ 2,7 และ 9 มาออกแบบในส่วนขององค์ประกอบเพิ่มเติมดังปรากฏตามภาพที่ 3,4,5

ภาพที่ 3 ภาพแสดงแบบร่างชุดที่ 1

จำลองภาพเมื่อนำไปโดยผู้วิจัย ฉันพชร มีก 8/8/2556

แนวคิด : ต้องการนำเอกลักษณ์ของลายไทยตามความคุ้นเคยของพุทธศาสนาในการออกแบบจึงได้นำลายไทยมาตัดห้องและขยายห้องส่วนให้เหมาะสมกับที่บูชาโดยให้เห็นลวดลายได้ชัดเจน สีที่ใช้เป็นสีทองให้สื่อถึงความมีคุณค่าประวัติศาสตร์ของที่บูชาที่ใช้เป็นงานมวลเพื่อช่วยลดความกระด้าง

ภาพที่ 4 ภาพแสดงแบบร่างชุดที่ 2

จำลองภาพเสมือนจริงโดยผู้วิจัย ฉันพชร นิลกำแหง 8/8/2556

แนวคิด : เป็นการนำความอ่อนข้อของลายไทยบางส่วนมาใช้ เป็นกรอบปีกทั้งสองด้านเพื่อหลอกตาในรูปทรงสี่เหลี่ยมของห้องน้ำ ลักษณะเป็นรากไม้ร่วมกับตัวฐานน้ำวนและฐานหุ่น โดยในส่วนครอบปีกหัวท้ายที่เป็นลักษณะเป็นโลหะสามารถนำไปครอบกับหัวบ่อที่อยู่ในขนาดที่เท่ากันได้

ภาพที่ 5 ภาพแสดงแบบร่างชุดที่ 3

จำลองภาพเสมือนจริงโดยผู้วิจัย ฉันพชร นิลกำแหง 8/8/2556

แนวคิด : ประยุกต์เอาเอกลักษณ์บางส่วนของสถาปัตยกรรมไทยมาไว้ในห้องน้ำให้เหลือรายละเอียดน้อยที่สุดเท่าที่จะยังคงเห็นได้ถึงความเป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมไทยอยู่

จากการออกแบบร่างพร้อมองค์ประกอบโดยรวมทั้งสิ้นจำนวน 3 แบบได้มีการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อคัดเลือกแบบที่เหมาะสมที่สุดเพื่อสร้างเป็นต้นแบบโดยมีผลลัพธ์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจประเมินแบบร่าง

Sketch Design

รายการการประเมิน (SKETCH DESIGN)	รูปแบบที่ 1(N=5)		รูปแบบที่ 2(N=5)		รูปแบบที่ 3(N=5)	
	X	ระดับความ เหมาะสม	X	ระดับความ เหมาะสม	X	ระดับความ เหมาะสม
1. วิธีคิดแบบนอกกรอบ และไม่มีข้อติด รูปแบบเดิม						
1.1 การออกแบบไม่ยึดติดกับภาพลักษณ์ เดิมของผลิตภัณฑ์ในพิธีงานปันกิจ	4.2	มาก	4.4	มาก	4	มาก
1.2 ออกแบบแต่งสัมพันธ์ต่อกับภาพลักษณ์ ของงานฉาบปันกิจ	4	มาก	4.2	มาก	4.4	มาก
1.3 วิสัยที่ใช้มีความสอดคล้องกับการ ถ่ายทอดแนวคิดทางประเพณีของ ผลิตภัณฑ์ในงานฉาบปันกิจ	4.4	มาก	3.6	มาก	4.6	มาก
1.4 โครงสร้างสัมพันธ์กับการใช้งาน	4.6	มากที่สุด	4.2	มาก	4	มาก
1.5 มีประโยชน์ใช้สอยเพิ่มมากที่สุด	4	มาก	4	มาก	4.4	มาก
1.6 ไม่มีความรู้สึกน่ากลัว	4.6	มากที่สุด	4.4	มาก	3.6	มาก
1.7 สมควรนำไปเป็นต้นแบบในการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง	3.8	มาก	3.6	มาก	4	มาก
2. การผสมผสาน ศิลปะ วัฒนธรรม และ ประวัติศาสตร์						
2.1 สอดแทรกแนวคิดเชิงหลังความหมาย	4	มาก	3.8	มาก	4	มาก
2.2 ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมีความ สอดคล้องกับความเชื่อในพิธีงานปันกิจ ทางพุทธศาสนา	3.8	มาก	4.4	มาก	4	มาก

3. การนำเทคโนโลยีมาสนับสนุน สินค้าและการบริการตามแนวทาง เศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.6	มากที่สุด	4	มาก	3	ปานกลาง
3.1 สามารถลดต้นทุนการผลิตได้	3.8	มาก	3.4	ปานกลาง	3.4	ปานกลาง
3.2 ช่วยให้ขั้นย้ายและจัดเก็บได้สะดวก ขึ้น						
รวม	4.16	มาก	4	มาก	3.95	มาก

จากการศึกษาถึงความต้องการของพุทธศาสนาพิธีมาปันกิจ วัดด่านพระรวม สาม และข้อสรุปในการออกแบบจากผู้เชี่ยวชาญ ผลการประเมินสำหรับความเหมาะสมต่อการนำไปผลิตเป็นต้นแบบลำดับ cascade แนวรวมมีดังต่อไปนี้ แบบที่ 1 ระดับ cascade แนวอยู่ที่ 4.16 มีความเหมาะสมมาก แบบที่ 2 ระดับ cascade แนวอยู่ที่ 4 มีความเหมาะสมมาก และแบบที่ 3 ระดับ cascade แนวอยู่ที่ 3.95 มีความเหมาะสมมาก จากทั้ง 3 แบบนั้นมีความเหมาะสมมากเช่นเดียวกัน ดังนั้นจากผลคัดเลือก ตัวเลือกที่มากที่สุดอยู่ที่แบบร่างมาตรฐานที่ 1 มีคะแนนรวมมากที่สุด โดยมีจุดเด่นที่สามารถนำไปใช้ได้กับหีบเปล่าราคาต่ำที่สุดเนื่องจากการตอกแต่งเป็นแบบฝาครอบแบบตัดหอนมาตรฐานไทย และง่ายต่อการจัดเก็บ และโภนสีที่ใช้เป็นสีขาวกับสีทองเป็นหลักทำให้ไม่มีความรู้สึกของความน่ากลัว แต่ยังคงไว้ซึ้งเอกลักษณ์ของพุทธศาสนาพิธี ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวความคิดที่นำมาใช้ใน การวิจัยได้อย่างเหมาะสม

สรุปผลการวิจัย

ผลสรุปที่ได้จากการศึกษาข้อมูลและความคิดเห็นที่มีต่อภาพลักษณ์ในความเป็นพิธีมาปันกิจรูปแบบเดิมและที่มีต่อความเหมาะสมในการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบด้านต่างๆ ในพิธีมาปันกิจ พบฯ ว่าองค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดบรรยากาศในงานมาปันกิจโดยเมื่อพิจารณาโดยแยก เป็นส่วนย่อยดังต่อไปนี้ พบฯ ว่าสีดำเป็นสีที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ในงานมาปันกิจที่ส่งผลต่อบรรยากาศในงานมาปันกิจมากที่สุด ทางด้านของลวดลายประดับผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลมากที่สุดคือลายเทพนม ทางด้านวัสดุในการผลิตผลิตภัณฑ์ ไม่สอดส่งผลต่อความรู้สึกมากที่สุด ทางด้านโครงสร้างของหีบศพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับใกล้เคียงกับการใส่ฝาครอบด้านบนส่งผลต่อความรู้สึกมากที่สุด

ภาพลักษณ์ในงานมาปันกิจที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ ผ้าม่านมีความเหมาะสมมากที่สุด หีบศพ และที่ตั้งพวงหรีดอยู่ในระดับมากเท่ากัน ด้านของจุดประสงค์ในการจัดงานมาปันกิจตามความเห็นมากที่สุดคือเพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้กับผู้ตายชนม์และเพื่อไว้อาลัยผู้ตายชนม์อยู่ในระดับมากเท่ากัน ในด้านรูปแบบงานมาปันกิจที่ควรปรับปรุง คือสามารถทำให้ผู้ร่วมงานกระทำตามขั้นตอนได้อย่างเหมาะสมสมอยู่ในระดับมาก ผู้ร่วมงานไม่เกิดความรู้สึกกลัวอยู่ในระดับมาก

ด้านการเปลี่ยนแปลงไปสู่รูปแบบใหม่เห็นด้วยมากที่สุดคือการปรับปรุงรูปแบบของผลิตภัณฑ์ในงานอาชีวศึกษาในระดับมาก ด้านผู้นำในการปรับปรุงรูปแบบในงานอาชีวศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดคือวัดหลังจากรวมข้อมูลผู้วิจัยจึงได้ทำการออกแบบร่างหีบศพ (IDEA SKETCH) จำนวน 9 แบบเพื่อกำหนดทิศทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์อื่นต่อไปเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะความคิดเห็นถึงความเหมาะสมเพื่อคัดเลือกแบบที่ดีที่สุดจำนวน 3 แบบ และ 1 แบบตามลำดับ โดยผลการประเมิน 3 แบบแรกที่ได้คะแนนสูงสุดตามลำดับได้แก่แบบที่ 9 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) แบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และแบบที่ 7 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) มีความเหมาะสมที่จะนำไปออกแบบ (SKETCH DESIGN) ในส่วนขององค์ประกอบอื่นต่อไป โดยองค์ประกอบดังกล่าวประกอบไปด้วย ชุดโต๊ะหมู่บุชา หีบศพ ฐานรองหีบศพ ขาตั้งรูป/พวงหรีด ขาตั้งหีบศพ เตียงรองน้ำศพ กระถางถูป เชิงเทียนและ แจกันดอกไม้ ซึ่งได้ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และมีค่าคะแนนดังต่อไปนี้ แบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.774) แบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4$, S.D. = 0.765) และ แบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.037) จากผลคะแนนดังกล่าวแบบที่ 1 เหมาะสมที่จะนำไปผลิตจริงมากที่สุด

ผลสรุปที่ได้จากการจัดการสนทนากลุ่มอยู่ (Focus Group) ความน่ากลัวลดน้อยลงไปมากถ้าเกิดยกับผลิตภัณฑ์ของเดิม การนำรายไทยมาตัดthonให้รู้สึกยังมีเอกลักษณ์ความเป็นไทย แต่ไม่เยอะเกินไปจนคุณกลัว ในส่วนของหีบศพก็จะไม่ต้องสำรองหีบศพในแบบต่างๆ หากเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่สำรองไว้เฉพาะที่ครอบตกแต่งหีบศพไม่สิ้นเปลืองพื้นที่ในการจัดเก็บ ส่วนเตียงรองน้ำศพช่วยให้ผู้สูงอายุไม่ต้องก้มหน้าอนกับเตียงรองน้ำศพแบบเดิมใช้งานไม่สูงยากเพรากการใช้งานผลิตภัณฑ์ใหม่กว่าตำแหน่งตามผลิตภัณฑ์เดิม ซึ่งเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของพื้นที่รวมอยู่แล้ว และการใช้งานส่วนครอบหีบศพก็ใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน ทางด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์สามารถเปลี่ยนอารมณ์คนได้ชัดขึ้น หลากหลาย ในอนาคตเมื่อผลิตภัณฑ์ใหม่นำไปใช้ ปอยคัลล์จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่เห็นนิชนิตาจะต้องพัฒนาแบบให้ดูใหม่อยู่เรื่อยๆ แต่ไม่ต้องกลัวว่าผู้บริโภคจะไม่ยอมรับ เพราะการจัดวางยังเป็นไปตามลักษณะเดิมและยังดูหรูหราขึ้นในราคานี้ถูก คงรุ่นใหม่ขอบในความเรียบหรู ดูดี ราคาถูก แต่อาจใช้เวลาเพื่อให้ผู้บริโภคที่มีสิทธิ์เลือกยอมรับอาจจะต้องมีการทำสื่อนำเสนอถึงการเปลี่ยนแปลงก่อนโดยให้ทางวัดหรือทางด้วยแทนจำหน่ายเป็นผู้ช่วยให้เพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภค สามารถผลิตได้ง่ายกว่าของเดิมมาก และสามารถช่วยให้ลดต้นทุนในการผลิตไปได้มาก ไม่ขัดต่อความเชื่อในพุทธศาสนาในยุคปัจจุบันเนื่องจากรูปทรงและขั้นตอนการใช้งานอ้างอิงจากของเดิม ส่วนสำหรับการเปลี่ยนแปลงในส่วนของการออกแบบนั้นก็ไม่ขัดต่อความเชื่อแต่อย่างใดเนื่องจากยังมีการนำลวดลายไทยตัดหอนมาใช้ แต่ต้องใช้การนำเสนอและใช้เวลาในการแนะนำสิ่งใหม่ให้แก่พุทธศาสนาในปัจจุบันต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสามารถอภิปรายผลได้ว่าการออกแบบผลิตภัณฑ์ในงานมาปันกีจันสามารถทำได้โดยที่ควรจะคำนึงถึงขั้นธรรมเนียม และวัฒนธรรมที่มีมาแต่เดิม ลดความนำกลัวลงให้เหลือไว้เพียงความอាមัย แต่ยังคงไว้ด้วยการให้เกียรติในด้วยพิธีกรรมในงานศพขาดการปรับปรุงรูปแบบอย่างเหมาะสม (พระมหาพีเดช สุิตเดโช, 2554)

โดยผู้วิจัยได้ทำการออกแบบร่างของหีบศพจำนวน 9 แบบร่าง โดยส่วนสำคัญของ การออกแบบพยายามนำลายไทยมาใช้สร้างสรรค์เพื่อให้คงไว้ซึ่งศิลปะและวัฒนธรรมของ พุทธศาสนาไว้ โดยสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของ วรากร สามโกเศ (2553) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินถึงความเหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติจริง โดยแบบที่ได้นำไปพัฒนาต่อเป็นแบบที่ 2,7 และแบบที่ 9 หลังจากนั้นได้นำแบบร่างหีบศพทั้ง 3 แบบมาออกแบบในส่วน ขององค์ประกอบที่เกี่ยวนেื่องกันเพิ่มเติม และนำมาประเมินอีกครั้งโดยผู้เชี่ยวชาญ ผลจากแบบ ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ อภิปรายได้ว่า แบบที่ 1 เหมาะสมต่อการนำไปผลิตเป็นต้นแบบมากที่สุด มีความชัดเจนทางการออกแบบในเรื่องของการนำลายไทยมาใช้ตัดตอน และสอดคล้องกับแนวคิด ทางการออกแบบของมนตรี ยอดบางเตย (72-73:2538) ในด้านของหน้าที่ใช้สอย ความแข็งแรงของ โครงสร้าง ความสะดวกสบายในการใช้ความสวยงามนำให้และรา��พอสมควร ส่วนแนวคิดในด้าน เศรษฐกิจสร้างสรรค์สอดคล้องกับแนวคิดของ เสารกวัย กุสุมา ณ อยุคยา (2553) ผู้บริโภคต้องการ แสวงหาความเปลกลิ่นและหลากหลายจากตัวสินค้า ภายใต้การสร้างสรรค์งานที่เข้มข้นกับพื้น ฐานทางวัฒนธรรม

ความพึงพอใจในการจัดแสดงงานกลุ่มย่อย (fokus group) อภิปรายได้ว่าการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ในพิธีมาปันกีจตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์มีความแปลกใหม่น่าสนใจและสวยงาม สอดคล้องตามแนวคิดของ ชัชรพล เพ็ญใจ (2553) ที่ต้องการให้มีความสร้างสรรค์แห่งวาระ สุดท้าย และแนวคิดทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับแนวคิดของ วรากรณ สามโกเศ (2553) โดยมีวิธีคิดของการออกแบบยึดติดรูปแบบเดิม การผสมผสานศิลปะ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ การนำเทคโนโลยีมาสนับสนุน สนใจและกระบวนการบริการอย่างสร้างสรรค์ โดยมีการออกแบบที่น่าถูกใจ ไทยมาใช้ตัดตอนและ จัดวางให้เกิดความรู้สึกน่าสนใจและยังคงกับการใช้งานในลักษณะเดิม ก้าว ใช้งานไม่ยุ่งยาก การนำเทคโนโลยีมาใช้ในส่วนของงานตกแต่งด้วยลายเซ็นจากการยิงเลเซอร์เพื่อ ให้สอดคล้องกับแนวคิดของ ลีโป๊ หว่า (2553) การออกแบบโลโก้ที่สะท้อนให้เห็นอัตลักษณ์ตัวตน ของคนนั้น

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การนำไปใช้ควรให้ทางญาติของผู้ชายชนม์ได้เลือกและเห็นภาพจำลองก่อน
2. การผลิตในจำนวนมากๆหากเปลี่ยนสัดเป็นโลหะทั้งหมดที่เป็นสีทองจะทำให้ผลิตภัณฑ์ มีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น
3. ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการออกแบบจะสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเมื่อนำไปใช้กับตัวอักษรในรูปแบบที่ ร่วมสมัยในสื่อลักษณะอื่นๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เปลี่ยนการประเมินความพึงพอใจจากการจัดการสนทนากลุ่มย่อยเป็นประเมินความพึง พอใจจากผู้บุรุษโดยตรง

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

ประพนธ์ นพีประสิทธิพร.(2546), ธุรกิจการจัดงานศพของวัดในกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัย รามคำแหง.

พระมหาพรเดช สูตเตชะ (กิตติเจริญพงาม).(2545), การฟังสวดพระอภิธรรมในพิธีงานศพ: ศึกษา เอกพากรณีงานศพในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย.

เศรษฐยุมันตร์ กานุจันกุล. (2554), ศิลปะลังการงานศพไทย. กรุงเทพ : เศรษฐศิลป.

ผศ. ปราโม วงศ์เทศ. (2534), พิธีกรรมเกี่ยวกับการตายในประเทศไทย. กรุงเทพ : อมรินทร์พิริณต์ศิริรุ่ง.

ศรีราตน์โน.(2543), การตายและพิธีการทำบุญศพ. กรุงเทพ : ดวงแก้ว .

ผศ. ชนิษฐา จิตชนิษฐา. (2545), ศติชนวิทยา. กรุงเทพ : โ.เอ.ส. พริ้นติ้ง เხ้าส์.

มนตรี ยอดบางเตย. (2538), ออกแบบผลิตภัณฑ์. กรุงเทพ : โอดี้ยนส์ทีวี.

สมชาย พรมสุวรรณ.(2548) , หลักการทัศนศิลป. กรุงเทพ : จุฬาลงกรณ์.

สื่ออิเล็กทรอนิก

ชัชพล เพ็ญโฉม. ฝากไว้เป็นภาพสุดท้ายกับ “หลักดีไซน์บันโลงศพ”. (2553),

เข้าถึงได้จาก : <http://article.tcdccconnect.com/ideas/> ฝากไว้เป็นภาพสุดท้ายกับ
(วันที่สืบค้น 12 พฤษภาคม 2554)

คมชัดลึก. สิงคโปร์เปิดตัวโลงศพระหว่างท่อนอัตถลักษณ์-ความฝันของคนตาย. (2553),

เข้าถึงได้จาก : <http://www.komchadluek.net/detail/20100929/74737/> สิงคโปร์เปิดตัว^{โลงศพระหว่างท่อนอัตถลักษณ์-ความฝันของคนตาย.html}
(วันที่สืบค้น 18 พฤษภาคม 2554)

รายการ สามiko เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) เอกสารประกอบการบรรยาย

เศรษฐกิจ

สร้างสรรค์จันทบุรี. (2553), เข้าถึงได้จาก http://www.chanthaburi.buu.ac.th/~gems/news/documents/km/Creative_Economy.pdf (วันที่สืบค้น 4 พฤษภาคม 2554)

ข้อมูล เติมพิทยาไเพสิช. เศรษฐกิจสร้างสรรค์ “Thailand's Creative Economy”. (2553), เข้าถึง^{ได้จาก : [http://www.chulapedia.chula.ac.th/index.php/](http://www.chulapedia.chula.ac.th/index.php) เศรษฐกิจสร้างสรรค์}
(วันที่สืบค้น 15 พฤษภาคม 2557)

